

**ILGGADĪGO ZOOBENTOSA
ORGANISMU SASTĀVA
NOVĒROJUMU ANALĪZE ENGURES
EZERĀ**

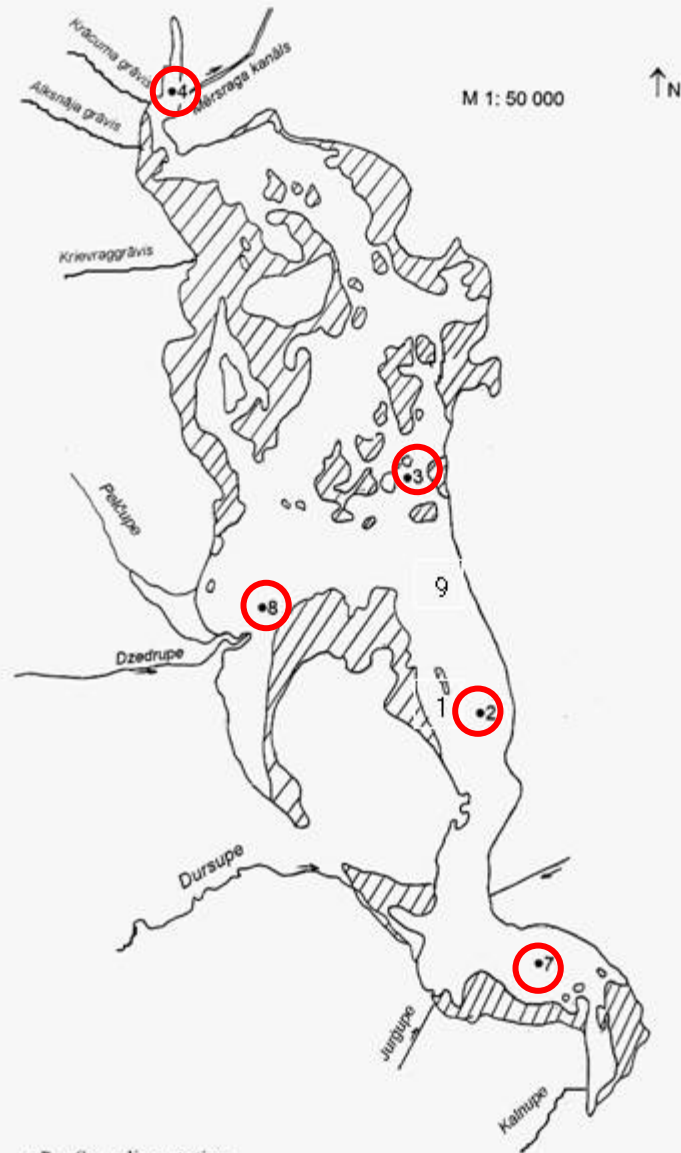
Elga PARELE

**LU aģentūra “Bioloģijas institūts”, e-pasts:
eparele@email.lubi.edu.lv**

- **Engures ezers ir vislielākā reiktā ūdenstilpe piekrastē, kas saglabājusies no Litorīnas jūras pastāvēšanas un veidojusies no piekrastes lagūnas**
- **Engures ezera hidrobioloģiskās īpatnības saistītas ar ezera izcelsmi – tas ir lagūnas tipa caurtekošs morfometriski eitrofs ezers, kura vidējais dziļums 0.4m (lielākais – 2.1m)**
- **Ļoti svarīgs ezera kā hidroekosistēmas komponents ir hāras, kas palīdz uzturēt ezera dzidrūdens stāvokli**

- Vēl 50.-60. gados šo dūņu slāni gandrīz visā ezera platībā klāja mieturaļģu audzes.
- 90. gadu sākumā ievērojamās platībās mieturaļģes iznīkušas, atklājot dūņas, vai arī to vietā stājušies dažādi iegremdētie ūdens augi, kas liecina par paaugstinātu piesārņojumu ar biogēnajiem elementiem.
- Piemēram, Dzedrupes nesto piesārņoto ūdeņu ceļu uz kanāla izteku ziemeļu galā pāris kilometru garumā iezīmē elšu *Stratiotes aloides* audzes, kas robežo šo upes ūdens plūdumu ezerā. Pēdējo gadu pētījumi rāda, ka elšu audzes diezgan tālu pavirzījušās uz ezera vidu.

- Engures ezera zoobentosa organismu regulāri pētījumi tika veikti laikā no 1995.gada līdz 2002. gadam intensīvās veģetācijas attīstības sezonas laikā jūlija mēnesī piecās paraugu ņemšanas vietās
- No 2003. gadā tika veikts ūdens bezmugurkaulnieku monitorings, kas ir tiešs turpinājums iepriekšējo gadu pētījumiem. Paraugi tika ievākti esošajos monitoringa punktos un papildus raksturīgās pīļu barošanās vietās
- No 2004. – 2005. gados un turpmāk zoobentosa paraugi ievākti trīs paraugu ņemšanas vietās – 4, 7, 8. Zoobentosa paraugi ievākti ar kausveida Ekmaņa-Berdža gruntstvērēju

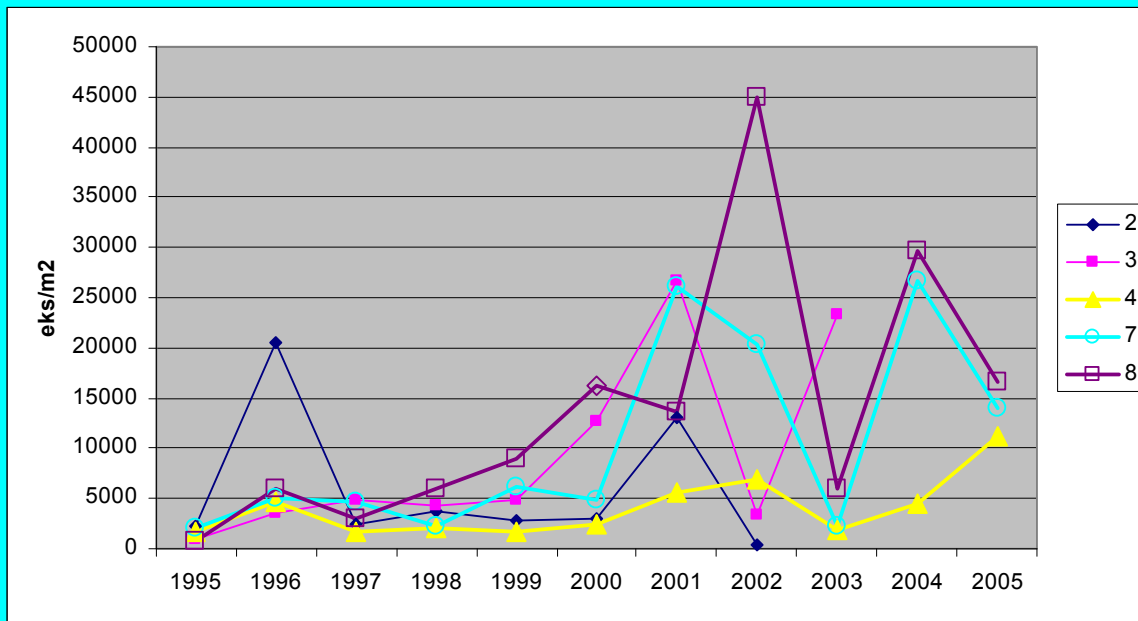

• 7 -Sampling station

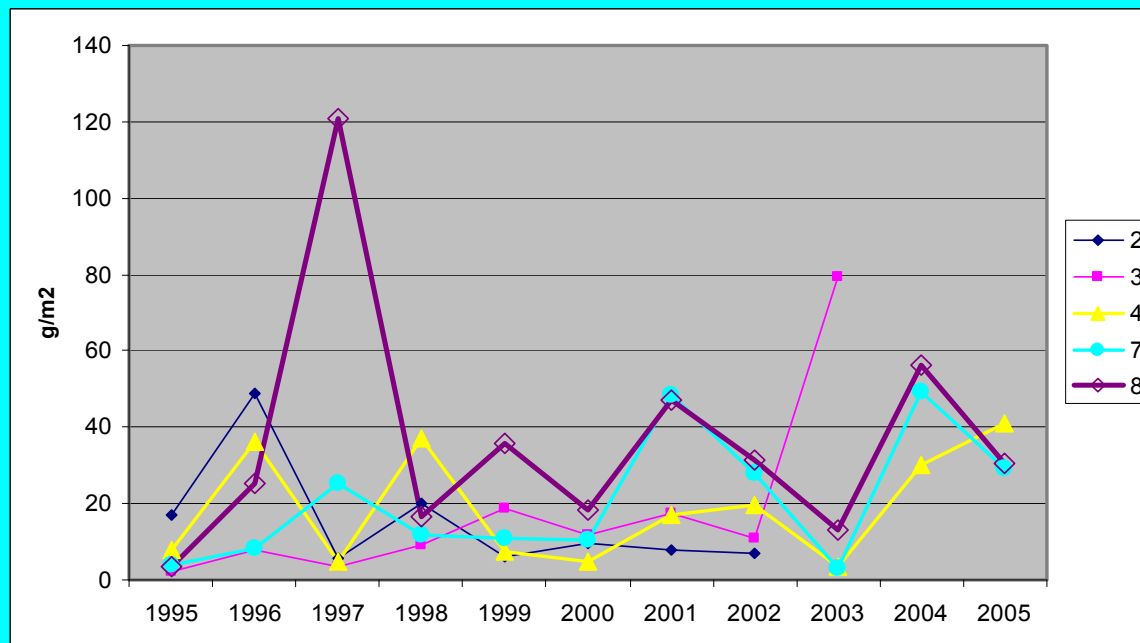
||||| -*Phragmites australis* growth

Rezultāti

- Ilggadīgo zoobentosa organismu pētījumu rezultātā tika konstatētas diezgan lielas svārstības organismu kopējam skaitam un svaram pa ezera akvatoriju dažādos gados un paraugu ņemšanas vietās.

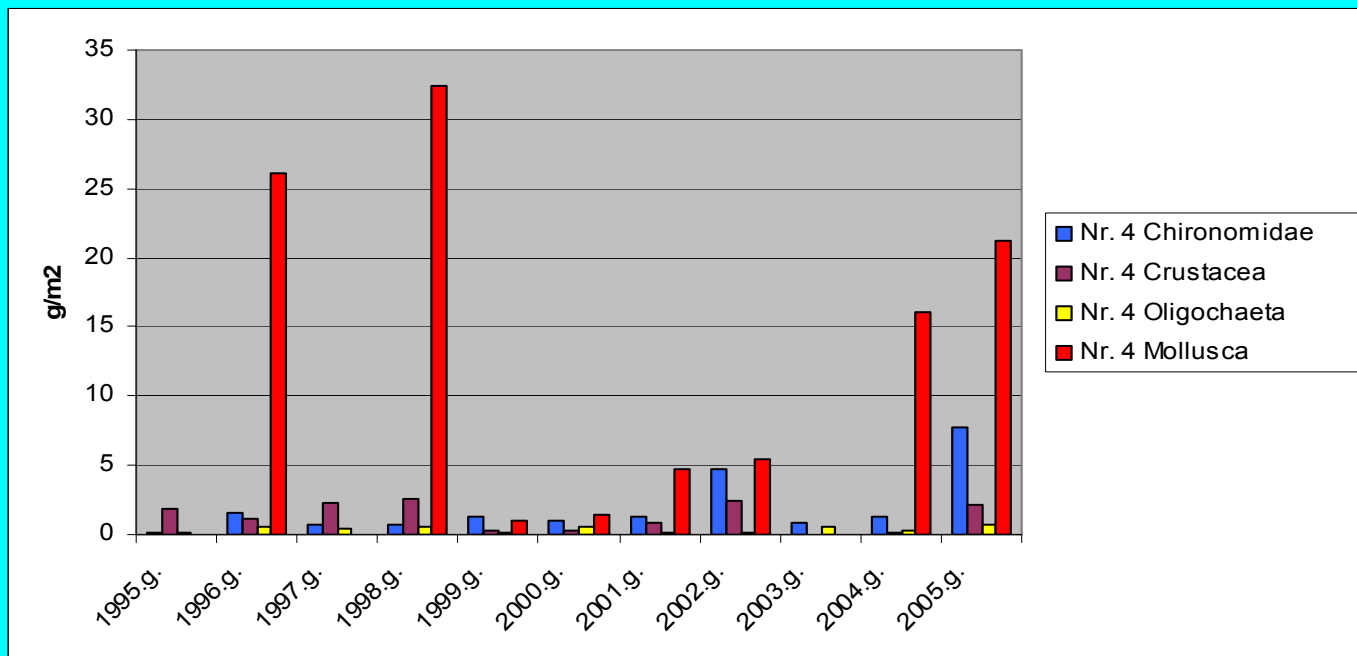
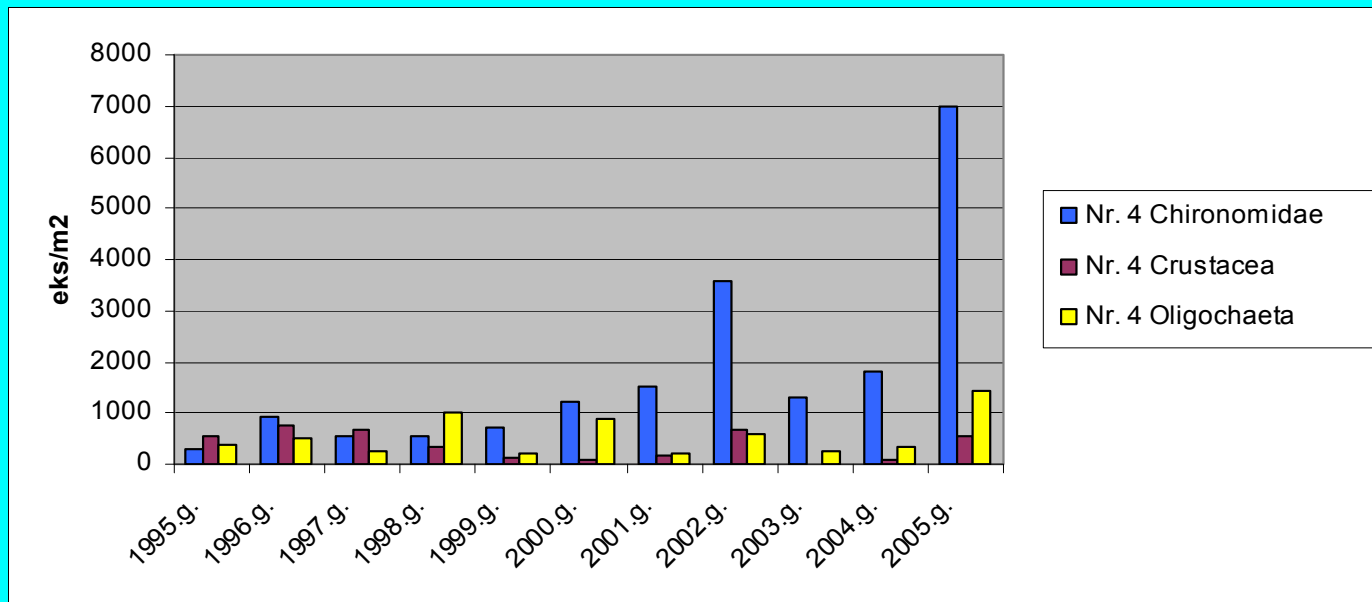
**Engures ezera
zoobentosa
organismu
kopējais skaits
(eks./m²) no
1995. līdz 2005.
gadam (jūlijs)**

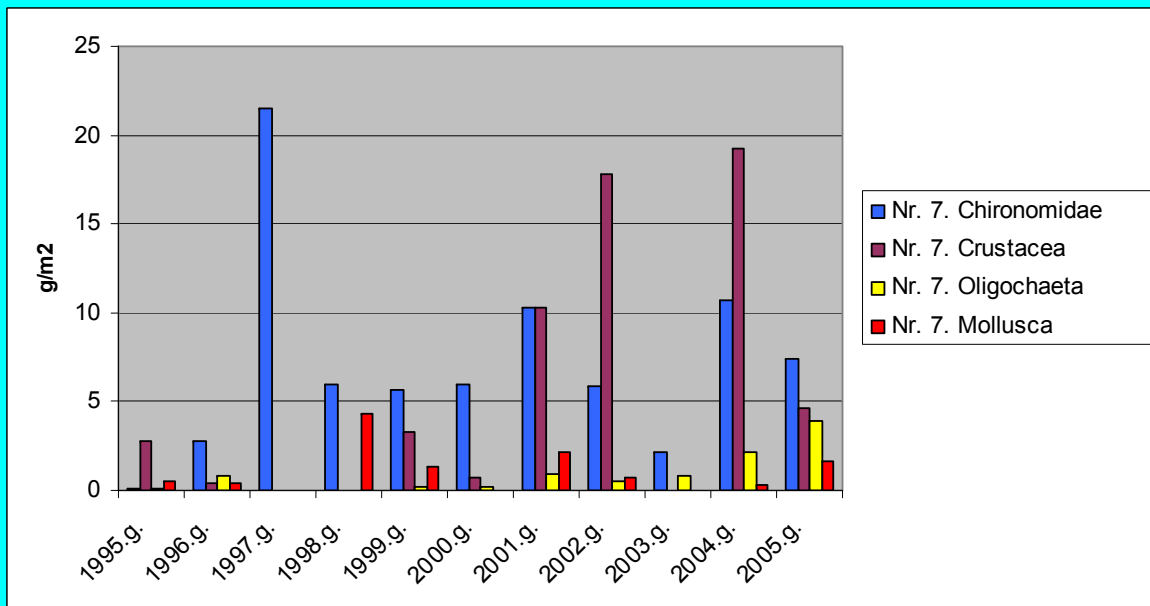
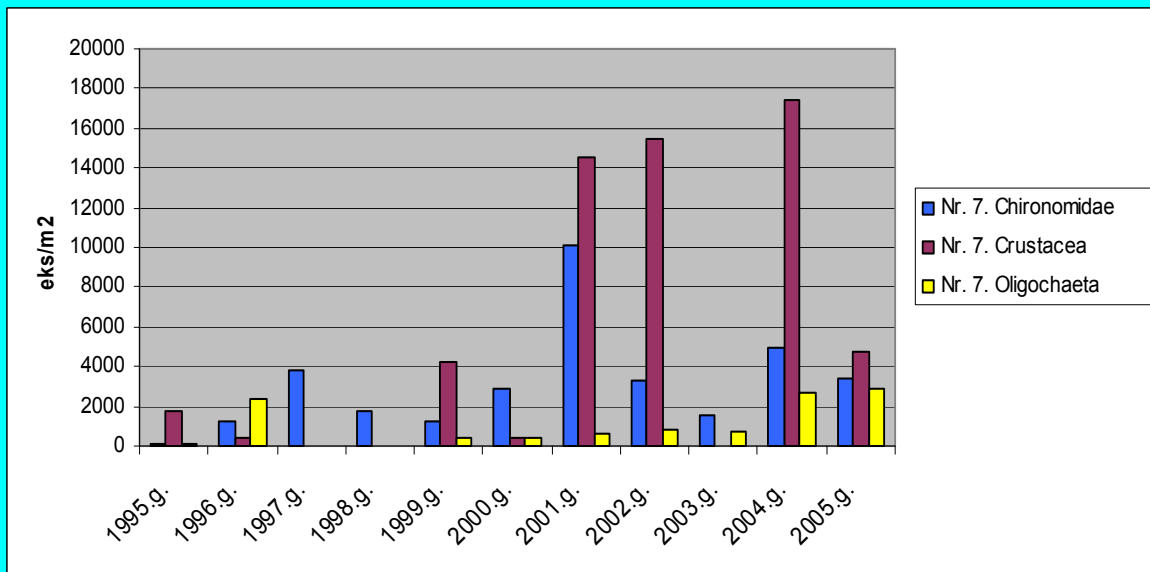
**Engures ezera
zoobentosa
organismu
biomasa (g/m²)
no 1995. līdz
2005. gadam
(jūlijs)**

- Šīs svārstības galvenokārt rada kukaiņu kāpuru dzīves attīstības cikls, kas saistīts daļēji ar meteoroloģiskajiem apstākļiem
- Paaugstināta organisko vielu klātbūtne savukārt veicina mazsaru tārpu un ūdens ēzeļiņu vairošanos
- Organismu svara svārstības izraisa galvenokārt lielākie indivīdi, kā gliemji, spāru un maksteņu kāpuri un dēles

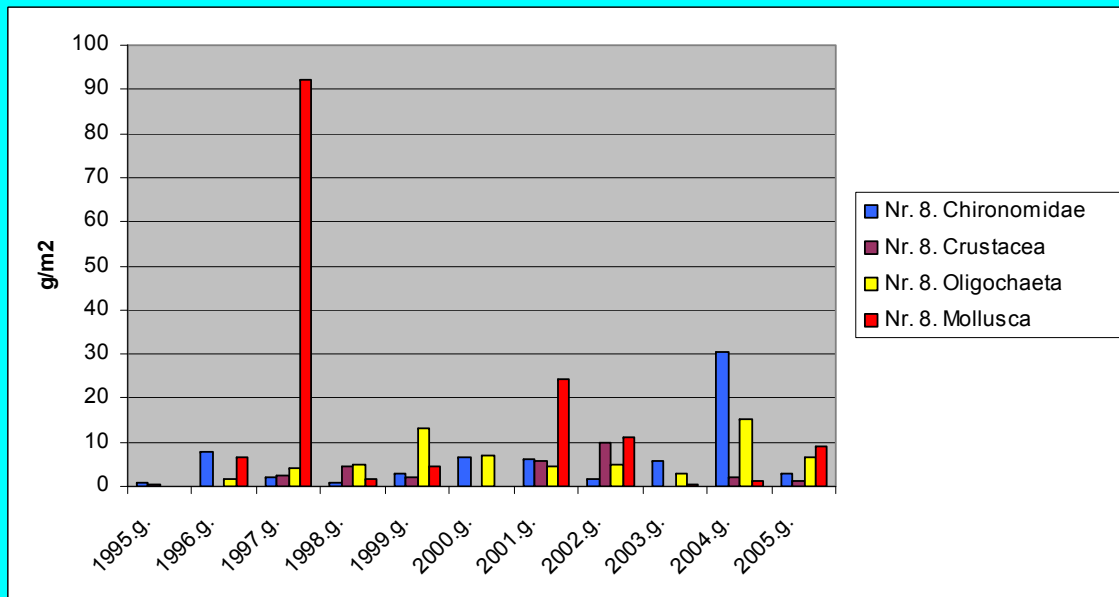
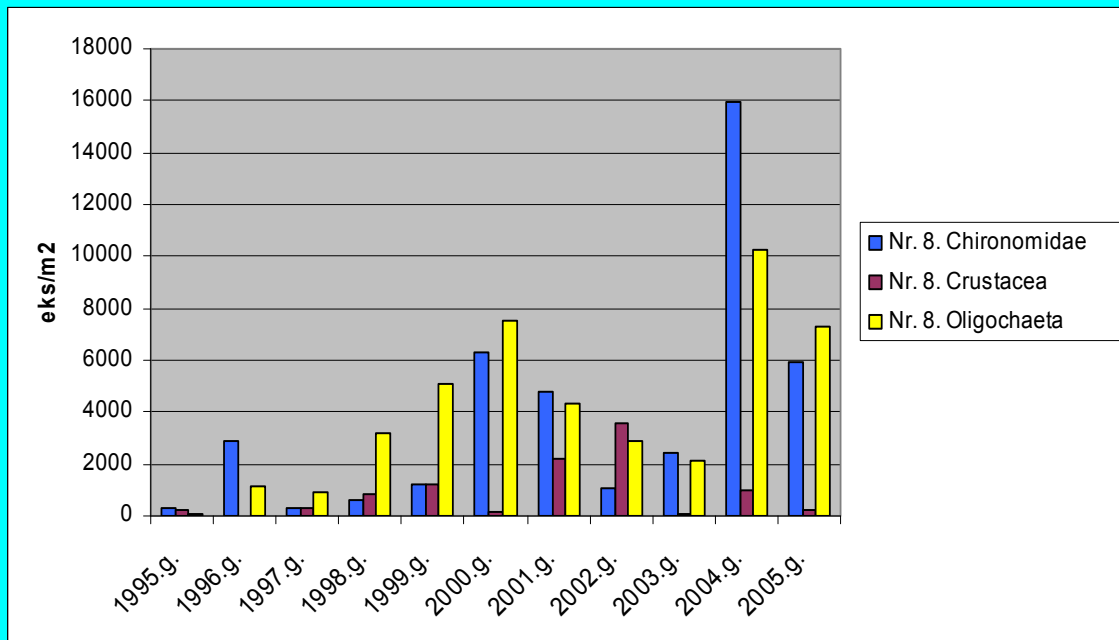
Dominējošo grupu skaita un svara izmaiņas Engures ezerā

Dominējošo grupu skaita un svara izmaiņas Engures ezerā

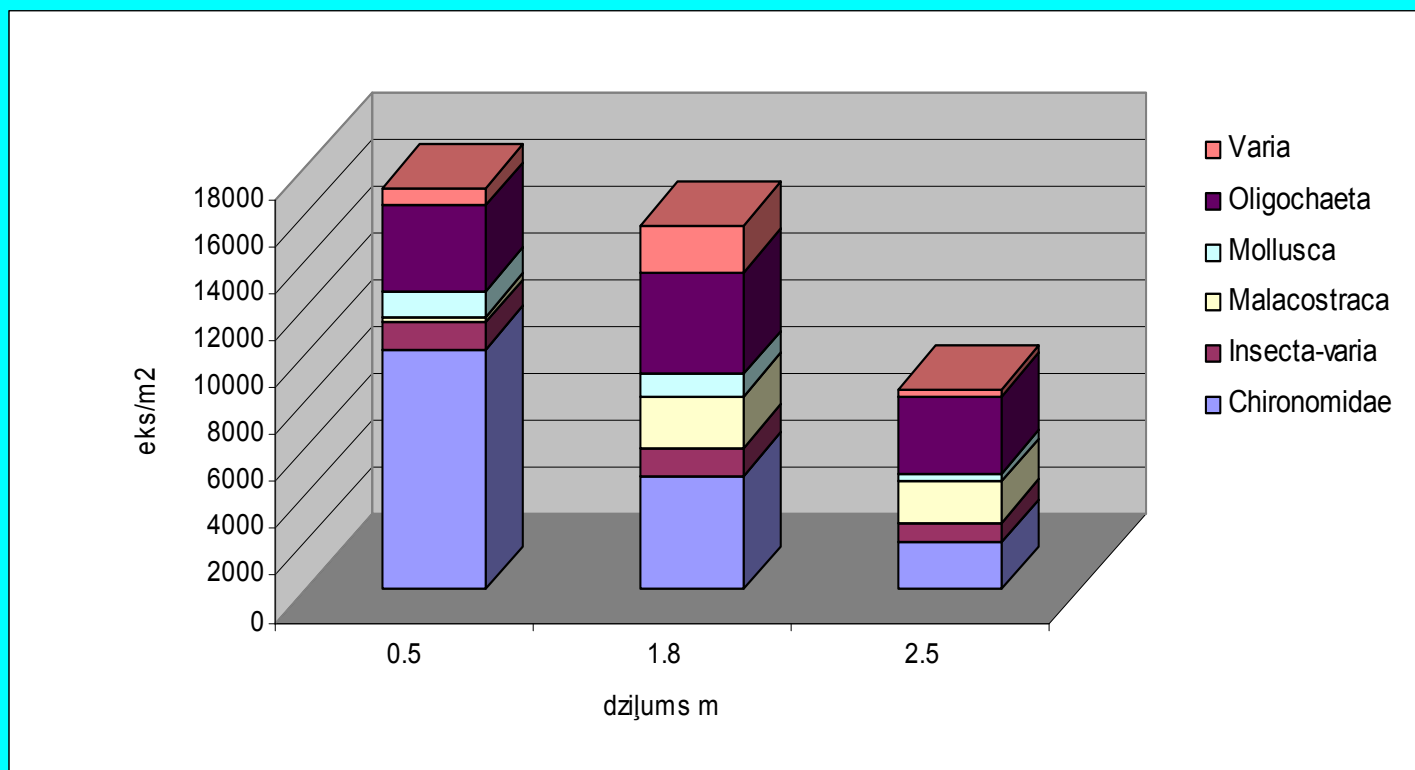

Dominējošo grupu skaita un svara izmaiņas Engures ezerā

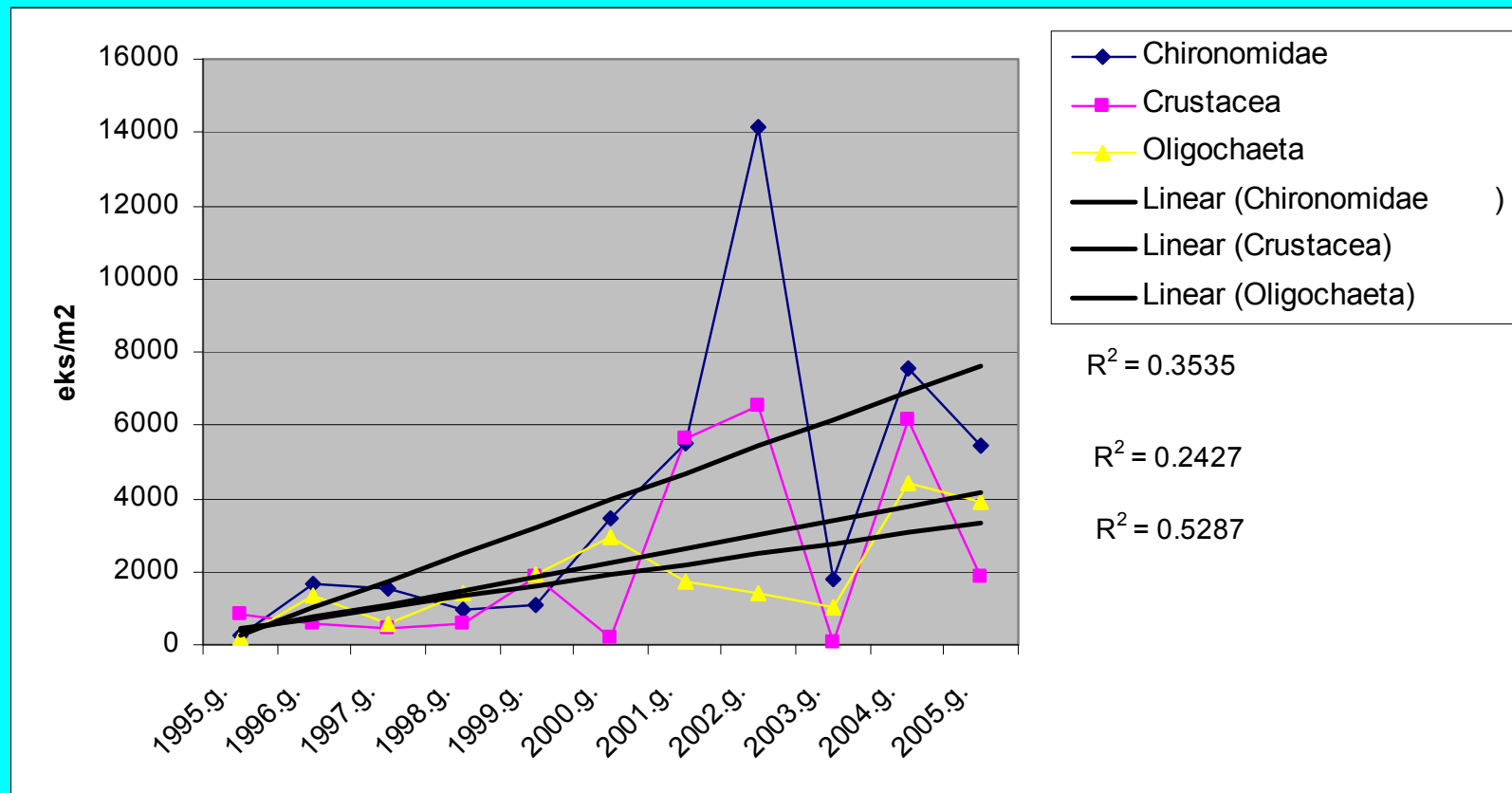
- **Visbagātākais zoobentoss Engures ezerā kā pēc organismu skaita, tā svara konstatēts 7. un 8. paraugu ņemšanas vietās, tikai atšķiras pēc dominējošajām grupām**
- **7. paraugu ņemšanas vietā kā pēc skaita, tā svara dominē Chironomidae kāpuri un *Asellus aquaticus***
- **8. paraugu ņemšanas vietā dominē pēc skaita Chironomidae un Oligochaeta, pēc svara Mollusca**

Zoobentosa organismu daudzuma sadalījums 8. paraugu ņemšanas vietā (pret Dzedrupes grīvu)

- **11 gadu pētījumi rāda, ka dominējošā grupa ezerā ir trīsuļodu kāpuri Chironomidae no kukaiņu kārtas, tiem seko viendienītes un maksteņu kāpuri**
- **Otra dominējošā zoobentosa grupa ir mazsaru tārpi Oligochaeta**
- **Trešā dominējošā grupa ir vēžveidīgie**
- **Visām minētām grupām organismu skaitam no 1995.g. līdz 2005. g. ir tendence palielināties**

Dominējošo grupu skaita (eks./m²) izmaiņas Engures ezerā (1995. - 2005. g. jūlijs)

Paldies par uzmanību!